

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Ezves számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 5 frt.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 frt fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 fr

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 k.

Vélünk összekötötésben levő hirdető-írások, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetések tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takaréki- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Szőlőink védelme.

A napokban tartatott Budapesten a „fillokszera-kongresszus.”

Feszült figyelemmel követtük tanácskozásait s mohó vágygyal vártuk a kedvező eredményeket szőlőink és bortermesztésünk megvédhetése tárgyában s egy, a hazában nagyon elterjedt földmívelési ág s kereset érdekében.

De bizony a várva-várt, kedvező eredmény nem ütött be; csak az konstatáltatott, hogy a fillokszera ellen nincs biztos védelem, hogy hegyi szőlőink menthetlenül elpusztulnak, s a borág, melyből meritettük a kedvderítő nedűt, nem élhet többé biztosan más, mint a homok- és vízjárta talajon; a hegyi talaj más művelési s iparágának szolgáland majd rendelkezésére.

Hát bizony nagyon szomorú állapot és helyzet, hogy oly tehetetlenek vagyunk, hogy egy hitvány férreg ellen nem tudjuk magunkat megvédeni; hogy szemünk láttára elpusztítja, megsemmisíti minden megfeszített munkánk s erőnk gyümölcseit; s mi arra vagyunk kárhóztatva, hogy tetlenül nézzük szőlőink s vagyunk romlását.

Ilyen érzelmeket s ilyen tanúságot ad nekünk a megtartott fillokszera-kongresszus ezen tanácskozásában; mert habár főbb mentési eszközökről szakavatott értekezéseket hallottunk, a vége csak oda lyukadt ki, hogy biztos mentőszó a fillokszera ellen — mely gyakorlatilag, kellőleg érvényesíthető volna — nincsen.

Az annyira ajánlott s terjedőben lévő amerikai szőlőfaj ellentállási képessége korlátokhoz van kötve, a szénkénevezés szintén problematikus; mind a kettő pedig, s különösen ez utóbbi, oly költséges védelem, hogy kevés vagy éppen semmi haszonnal

sem kínálkozik a befektetendő beruházások költségeinek arányában.

A fillokszera-kongresszus tanácskozásainak eredménye szerint, s ezt immár minden oldalról kezdik hangoztatni, a szőlőművelésben arra kell törekedni, hogy szőlőtalajnak homokterület választassék s jelöltessék ki; mert ezen a fillokszera meg nem élhet s így a szőlő fennakadás s baj nélkül tenyészthető és művelhető; erre számtalan példa van; ez a legbiztosabb.

Kevésbé hozatott ajánlatba a vízzel elborítható talaj; mert e részről példát és biztosságot adó kísérletek eddig nem eszközöltek; noha bár kétségtelenné tetetett már a dolog, hogy a víznek kellő elborításával a szőlőt a fillokszerától meg lehet menteni, védeni; csak hogy kevés oly alkalmas talaj kínálkozott eddig arra, hogy a kísérletet könnyen meg lehetett volna tenni.

Városunk határában kis mérvben ily talajok találhatók; csak hogy míg egyrésztől más művelési ágnek szolgálnak s biztosan jövedelmeznek, a nélkül, hogy új beruházások kívántatnának; másrésztől a mostani hegyi szőlőink alkalmas voltát a szőlő s bortermesztésre nem bírják; s így ezen szőlőművelési módoktól el kell tekintelnünk s ragaszkodnunk az eddigi hegyi talajszőlő fenntartásához.

De hát miképp, hogyan és miért? mikor már konstatálva van és kimondva, hogy az eddigi hegyi szőlőket a fillokszera ellen fenntartani lehetetlen?!

„Qui habet tempus, habet vitam” mondja a latin nyelvben csak majd sikerül idő folytával az emberiségnek feltalálni oly módot, eszközt, melylyel a fillokszera pusztításainak ellentállhatni s azt kiszoríthatni; igyekezzünk tehát az amerikai szőlőfaj ellentállási képességét a szőlőfaj által meghonosítani, s ezzel hegyi szőlőinknek életét fenn-

tartani; miután ezen mód még valamennyi fölött a tapasztalás szerint legelőnyösebb s legolcsóbbnak bizonyult.

De hogy ezt tehessük, szükséges, hogy szövetkezetet alkossunk s állítsunk; szükséges egy amerikai szőlőtelepet berendezni s az ehhez szükséges oktatást állandósítani; mindez pedig csak úgy lehetséges, ha szőlőgazdáink e célra társaságba állanak és szövetkeznek. A mit egyes erővel meg nem bírunk, azt közös erővel diadalra juttathatjuk; mentsünk meg anynyit, a mit s a mennyit lehet!

Az árvalányhaj.

— Hanzsz István. —

Az újvilág pusztái sem nélkülözik azt az igénytelen báj, melyet az árvalányhaj-félék szerény alakjai egyes elhagyott fájnak kölesönözni képesek. Így a délamerikai Atacama sivatag magasabb vidékein, 450 méteren fölül, valamint a közel forró-övi hegység emellett legelőn az ichu (St. ichu.) él olyan vidéken, hol minden 20—30 évben köszönt be egy-egy eltévedt zápor; bár májustól októberig átlátszó felhőréteg vonja be fátyol gyanánt a különben mindig derült eget, de igazi esővé, mint Tschudi mondja, sohasem sűrűsödik, legelőbb olyan harmatot ad, mint egy-egy köd. Itt, hol a száraz puna-szelek még a hullát is megaszalják, az árvalányhaj-félék társaságát szikár fészkesvirágok (Compositae) alkotják, itt-ott még egykét Calceolaria vagy Verbena, ritkábban kaktusz. Találkozott Humboldt a St. ichuval Peruban is, de azt hiszi felőle, hogy nem más az, mint a St. crosstachya. A St. formicarium Del. valószínűen onnan vehette nevét, hogy hangyák látogatják.

A délamerikai magasabb hegyi legelőkön, melyek azonban csapadék dolgában nem hasonlíthatók össze az európai alpesi mezőkkel, a Stipa mellett perje (Poa) és Beyenia küzdenek a szárazság ellen. Részt

vesz e küzdelemben az árvalányhajnak egy magyarországi bajtársa is, a fenyér (Andropogon), de már inkább a felhők magasságában, a fatenyészet felső határán túl terjeszkedő havasi réteken, melyeket, mint Kolberg mondja, paramo-knak neveznek Délamerikában, mely szó a győtrelem és sanyarúság fogalmait egyesítve adja vissza. Nem havasi virágok tarkította gyepszőnyeggel találkozott itt a turista, hanem hónaljig érő bozóttal, melyet az ichu árvalányhaj és főnebb elősorolt fűfélék társai alkotnak. És mivel a gyakori földrengések hatása alatt megrepedezik a talaj és a nyílásokat eltakarja a nap hevétől kiszikkadt, a viharoktól lecsépelet bozót, a rajtok való áthaladás veszedelmes minden lénynek, a mely lábón jár, mert feneketlen mélységbe bukkhatik alá bármely pillanatban. A geolog szívesen szokta látni a talajrepedéseket, mivel azok őt a földkéreg föltárással tanulmányában elősegítik, de itt hasztalan jár ő is.

A pampákon, e partok nélkül való fűtengereken, hol a vándor szeme egyéb nyugosztató pontot a látó határon nem lel, mint csak azt, hol a nap fölkel és leáldozik, szintén honos az árvalányhaj a perje (Poa), léhapót (Melika), zab (Avena), muhar (Panicum) és Restia-félékkel; ezek társaságában az ugynevezett pasto duro-t vagy sivár legelőt alkotja füdő kiterjedésben. Ugyanígy van az a chilei és az egyenlítőn túli braziliai mezőkön, hol e fűfajok csak 2/3 m. magasságot érnek el, miért a eszerje-képződést nem fojtják el, de a valódi pampák talaján jóval magasabbra nőnek és a sárga-barna agyagtalaj fölött zöldelő szigeteket alkotnak. Tavasszal e mezők kinézése szénfekete, mert a fűketek ki vannak pörköltve; később élénk kékes-zöld, mikor újra kihajt mindegyük; végre midőn virágzás idején az ezüstfehér kalászkok kifésülnek, az egész síkság hullámzó tenger képét ölti magára, melynek himbálódzó tükre mintha ezüstös folyadékkal volna végevéig öntve.

Miképpen bír az árvalányhaj tikkasztó forróságban, olyan példátlan száraz talajo-

TÁRCSA.

A jégről.

Aki unatkozni nem akar s szórakozni szeret, az manapság nálunk csak a koresolyapályára siet. De hogyis ne! Mi nyujtana nálunk téli időben kedvesebb szórakozást, mint a jég. Régen is volt oly látogatót a jégpálya, mint az idén. Node nem is csoda. Hová menjen Léván az ember. Sétálni nem mer a sikamlós utcákon senki, mert lába eltörhet minden pillanatban, s ha már mégis elhatározza magát, szembeszállni a veszélylyel, kimegy a jégre. Ott, ha elesik is: sem a földön esik el. Tehát az agió nagyobb. Azonkívül kompániát talál künn mindenkor. Ha más nincs, az egyleti tisztviselők közül kedves, előzékeny igazgatókat biztosan künn találni mindenkor, s amellet tág tér nyílik a napi s heti városi események megbeszélésére. Hát ha még egy csarnok volna, vagy csak egy kis „kuripingyom” csak akkora bódécska, melybe az én kedves Pepi tantom az orrocskáját bedughatná; a melynek a falán csak akkora tükrök volna, melyben Muki bácsi a nyak-kendője esokrát megigazíthatná. De a koresolyázók persze nem gondolnak arra, mennyi élvezettől fosztanak meg többeket, akiket jégre vinni ugyan nem lehet, a csarnokba azonban mindig ellátogatnának. A csarnok hiányában természetesen elmaradnak a műkedvelő látogatók, s így nincs annyi szöfűzés, nem gyönyörködnek annyian a szép

koresolyázókban. Pedig gondoljuk csak meg, mennyi érdemök van a látogatóknak; ők bírálják el: ki nyertes a jégen, ki a legügyesebb s legszebb koresolyázó. Hogy az ebbeli ítélet nem egyszer részrehajló, azt talán mondani sem kell. De kire nem volna hatással a szép külső, s így talán egy csinos, fesch hölgyecske, ha még csak kezdő is, biztosan elnyeri a babért, míg a nagy cipők s nem egyenes orrok, hajlott lábak, a legnagyobb ügyesség kifejtése mellett is mellőzötnének. Node ugy is protekciós világot élünk, tehát itt is megnyugodhatunk az ítéletben.

Mindeme ítéletek titkok, melyeket a látogatók csak a legbizalmasabb barátaiknak mondanak el és mégis kiszivárognak.

Óh azok a fülek! óh azok az asszonyok!

Pedig még azt is tudjuk, kire van kimondva, hogy előnyére szolgál a koresolyázás, kik azok a kiesikék, akik megnőnek a jégen, kinek van szép, kis cipője, hogyan szovittatnak össze a nagyobb cipők, hol alkalmatlankodnak a tolakodó tyukszemek, ki jár leggyakrabban koresolyázni, miért jár, ki mikor jár ki a jégre, s kivel óhajt egy pár kettős tourt végig siklani, kinek van új kalapja, hol vette, mikor vette, kik aprehendálnak a szánkáztatás elmaradása miatt?

Meg kell adni, ügyes fülek és szemek vannak a jégen, kik sok mindent megtudnak, de egyet nem bírnak minden éles hallásuk dacára sem kipuhatolni.

S ez az: mikor építenek már

a koresolyázók csarnokot? Ezt a koresolyázók egészen a maguk belső dolgának tekintik, s titoktartás mellett csupán bizalmas körben határozzák el s nincs az a kincs, a miért elárulnák a csarnok létrejöttének idejét. Hej pedig az nagy kár! Mert társadalmunk fagyos jégpánczéla megolvastásához melegítőre van szükségünk!

Fagyos Kricsi.

Mikulás.

A fehér hólepelre
 Rásüt a tele hold,
 Szintugy szikrázik föle.
 A szél fő-fölszikolt.

Ki ügyel szélre, hóra?
 A hold kit érdekel?
 Ablakunknál a gyerekraj
 Nem értők térdepel.

S az ajtóra oldalvást
 Oh, másért pislogat:
 Talán a Mikulás ma
 Ide ellátogat.

Lélekzetök szorul . . . Im,
 Künn az ajtó előtt
 A csengettyű megszólal.
 A vén ember bejött.

Utána hosszú láncz csörg,
 Reng mellén ősz szakál;
 A hóna alatt seprő,
 Karján meg nagy kosár.

Czokorral, datolyával
 Tele van kosara.
 Ki imádkozik szépen?
 Mindig jó ki vala?

Nem oly szigorú bíró,
 Mint vélek, az öreg.
 Hibáikat készséggel
 S könnyen bocsátja meg.

És rám se hederítnek,
 Csemesegve boldogan.
 Tán gondolják: apának
 Hosszu rovása van. .

Hisz neki a Mikulás
 Ép semmit sem hozott.
 (Nem tudván, hogy egy kontót
 A markomba nyomott.)

Versényi György.

Dr. Holub Emil délafrikai utazásából.

— Kriek Jozsef. —

Mapanza birtokán kellemes napokat éltünk. Nőm a matokák közt általában, de különösen itt, mint sohasem látott jelenség, szerzett tiszteletet az expedíciónak. Az asszonyok seregestül tódultak hozzá. Örömmük, szeretetük jeléül pirosra csattogtak keménybőrű tenyereiket így üdvözölve őt: „Morena Mosari a Makao” (Légy üdvözölve királyné, a fehér ember felesége) s tele tállakkal hoztak neki gabonát, kukoricát, édes töknék héját s mézet.

Mintha csak a sors kárpótolni akart volna azért a sok viszontagságért, mi a masukulumbu földön várakoztunk reánk.

Mikor elhatározásom — északnak tovább haladni, a masukulumbu területre behatolni — hírül ment, nekem estek, le akartak beszélni tervemről. Még teherhordóim is azt mondták: „Tegy le arról, mi

kon megélni, a minőkön előfordul: megfelelő Pöschel-Leipoldt, midőn az európai-ázsiai puszták növényterülete természetét jellemzi. E vidék növényeinek a nyári aszály ellen védelmet nyújtanak: 1) a sok burkolat, mely megója belső szöveteiket, hogy nagyobb fokú nedv-vesztéséget ne szenvedjenek, mint az a lilium és nőzirom (Iris) féleknel van; 2) nedveiknek natrium gazdagsága, mivel a sós víz sokkal lassabban párolog el, mint a tiszta; e védőeszköz föllelhető a paréj (Chenopodium) és átán (Tamarix, féleknel); 3) a moholy és hajszál-sörök, melyek a nap tüző erejének hatását mérséklik a növényre nézve és így egyáltalán annak nedve gyors párolgását is meglassítják, mint az ürmőféleknel tapasztalható; 4) a tüskeképződés, mely a levélfejlődés hátrányával jár ugyan, de eredményes védő a szárazság ellen, mert csekély fölületet tár a napnak nedvpárologtató hatása elé; 5) az illó olajok, melyek kiválása folytán lehül az illatos növények környezete, mi nedveiknek gyors elpárolgása körül is hasznos hátráltató eszköz.

Hazánk pusztái flórája is ilyen fegyverekkel küzd a július-augusztusban beálló afrikai hőség és az augusztus-szept. emberben sokszor oly makacsul uralkodó aszályosság ellen. Az 5-féle védőeszköz közül egyik ezt, a másik amaszt választja, némelyik két fegyvert is fog, mint az ürmőfélek, illatár mellett molyhos burkolatot is öltenek. A mi árvalányhajunk a maga karsu termetét a kora sorvadás ellen azzal a szép tollbokrétával védi meg, melyet őrmest tűz nálunk a puszták mesterkéletlen, szabad fia disz gyanánt a kalapjára.

(Vége.)

Barsvármegye rendkívüli közgyűlése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 23-án a főispán elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyai nagy érdeklődéssel tárgyalattak.

Az 1890. évi közmunka-költségvetésre előirányzott 57,160 frt 7 kr megalapított.

Ezen összegben foglalják a hid- és utfontartási költségek. — A Garam mentén levő községek némi segélyben fognak részesíteni, a mennyiben a Garam áradásai és kicsapása által az önvédelemre évenként szükségük van.

Az Ar. Maróth-Surány-Ersekújvár felé építendő vasút ügyében Szirányi Sándor szólalt fel: sürgeti a vasútépítés foganatba vételét, — véleményezi, hogy a főispán kéréssek fel a vasútépítési ügynek kezébe vétele iránt, és a kereskedelmi miniszterhez küldöttség menesztésék. — Máriássy István visszaemlékezik, hogy a közgyűlés tárgyalásán már előbből határozott és a vasútépítési társaság felhivatott az építésnek 3 éven belül való foganatba vételére;

nem megyünk veled, bennünket is lemészárolnak ott." Mapanza óva intett: „Ne hidd, hogy a masukulumbuk közt is nagy területen parancsoló főnökökre találadsz, kik biztosítják életet." Ott minden falunak más főnöke van, kik nem emberek, de vadállatok. Menj északra keletnek vagy északnyugatnak, mindenütt eléred a nagy tavat, de északnak, a masukulumbukhoz ne menj."

Nem hajthattam a szóra. Tudtam, hogy kitéréssel okvetlenül elérem a Bangveolót. Hisz az elefántosont kereskedők 50 mértföldre is felmennek a Tesóbe torkolatától, hogy a tó és az Afrika nyugoti partján fekvő Loanda s Mosamedes közt elejtett elefántok értékes agyaraifösszeszedjék. Itt az értékekkel jövő fehér embert szívesen látják, egyik törzs a másiknak adja át. De utannak határozott irányt szabtam; céloimat el is akartam érni. S ezt annál inkább reményteltem, mert számítottam a hatásra, mit az első fehér látása fog a vad népre gyakorolni. Orvosi ismereteimet is latba tettem s ha nem is a legjobb, de legalább jót reméltem.

Elhagytam tehát Mapanza birtokát és további utirányul a masukulumbuterület legészakibb dél-északi átmérőjét jelöltem ki.

Az a középafrikai vad néptörzs, melynek területére most jutott az expedíció, a Luenge folyó két partján lakik. A Luenge északon a tóvidéken ered s délkeleti folyással a Zambezebe ömlik. Mig Mapanza birtokától a Luengeig jutottam, három masukulumbu törzsfőnökkel volt dolgom: M. Beza, Kabaromanda- és Kasenga-Bosengával.

Az érdekes nép eredetét kutató kérdéseimre mindenütt egyhangulag azt a va-

— ennelfogva, s mert a vasuti bizottság a főispán elnöksége alatt e tárgyban a kellő intézkedést amogy is megteendő, — nem tartja szükségesnek, hogy a miniszter is felkéréssek. — Ezután Keglevich István gróf szólalt fel, — a ki kiemelte azt, hogy a bécsi consortium a törvényhatóság magyar határozatát nemcsak hogy meg nem érte, — de azt olvasatlanul félre tette és így a 3 évi határidőről tudomást sem szerezhethet, — mert a surányi ezüskörgyárral létre hozandó szerződés megkötésére várt; — ennelfogva, s mert nagyon jól tudja, hogy a kormány a vicinális vasutak építését is nemcsak beavatkozás, de kérésre még anyagi segélyben is szokta részesíteni, — de Barsvármegye tulszerénységénél fogva nemcsak anyagi segélyt, de még beavatkozást sem kért, pedig ha ezt tette volna, már eddig az építés előbbre volna a mostani helyzetnél, — ennelfogva csatlakozik Szirányi Sándor javaslatához. — Ezen felzárulás következtében elhatározott, hogy a közlekedési miniszterhez egy küldöttség fog menesztetni a főispán vezetése alatt. — A küldöttség tagjai meg is választattak.

Az alispán véleményes előterjesztésére a vármegyei utibiztosok a nyugdíjintézet tagjait felvették arra való tekintettel is, hogy az orvosok is tagjai az intézetnek.

A vármegye utálózatának véglegesítése céljából egy közlekedésügyi bizottság választott.

A főispáni hivatalos helyiségnek, valamint a nagyterem melletti — eddig az alispáni lakosztályhoz tartozott, kis teremnek azon célból beburkolására, hogy ott a kisebb bizottsági ülések megtarthatók legyenek, — és a megyei pénztári és egyéb hivatalos helyiségekbe szükségessé vált kiegészítések és javításokra az alispán által javaslatba hozott 1200 frt költséget az állandó választmány 1500 frtra felemelve, azt elfogadásra ajánlotta, — a közgyűlés az állandó választmány 1500 frtos javaslatát elfogadta.

A tavali esztendőben a vármegye egyes vidékein volt rosz termés következtében beállott éhínség ügyében a kormánytól 10,000 frt kamat nélküli vetőmag kölcsönkérése elhatározott, és az inszégügyi bizottság járasként megalakított. — r. t.

Budapest, 1890. január 24-én.

— Farsangi elmélkedések az óvatosságról és eszélyességről; a honvédelmi és a vallás és közoktatásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása; az udvar itthon.

A modern farsangnak, kivált az ideinek, jelszava az óvatosság és eszélyesség. Az orvosok ebben az influenzás világban egészen tönkre akarják tenni a szabókat, kik úgy sem számíthatnak más aratásra, mint a farsangra, mert meg kell vallani, hogy van csakugyan abban valami, a mire az orvosok figyelmeztetnek, a mennyiben a modern farsang legjellemzőbbje az, hogy a hölgyek mélyen kivágott derékban jelennek meg és így igen könnyen párosul az influenza a tüdőgyuladással. No az influenzának mégis volt annyi hatása, hogy a legelőkelőbb bálokon is láthatunk nyakig gomboló-

laszt kaptam, hogy vagy kétszáz év előtt az északi tóvidékről költözött ide ez a külsejére nézve a délafrikai bantu-négerektől gyökeresen eltűnt, de nyelvére vele mégis rokon népfaj.

A keveretlen, tisztavérű masukulumbukat, kik az ország közepét lakják, a fénytelen fekete testszín s határozott sárossá mellett leginkább hajuk, jobban mondva hajdiszük jellemzi. A férfiak ugyanis fejbubjokon egy hamis hajból épített, hegybefutó tekereset hordanak, melynek előállítására nem ritkán valódi művész kezének nyomait viseli magán. E hajtekeres nevelése még a zsenge gyermekkorban veszi kezdetét. A tízéves fiugyermeknél már kivehető az s ezental a koponya kerületének szorgalmas borotválása által a fejtetőn mind hosszabbra nő a bodor gyapju, melybe később a harcban megölt ellenségnek haja épügy befonatik, mint a feleség. Ezekből a vendég termékekből épül fel az a nem ritkán egy meter magas babyloni torony a masukulumbuk fején, mely furesa disz a mi szemünkben valódi ördögökké avatta fel e ravasz népet. E lelki jellemvonásban aszszonyaik is osztaoznának velők, kiknek feje a fentebb elmondottak alapján az üveg simaságáig kopaszra borotválódik, az önző erősebb nem a maga szépsége fokozására használva fel annak minden szálát.

A masukulumbu nép egyébként a testi erő külső jeleit magán egyesítő szép népfaj. A férfiak teljesen meztelenül járnak s a nők is csak esetlegesen kötnek az ágyék tájára egy kicserezt antilopbőrt. De arcuk szépségéből sokat elvesz az a nemzeti szokás, hogy metszőfogait kitördelik, miáltal a duzmadt felső ajak — ez általa-

ruhákat, vagy ha épen ki volt is vágva, a hölgyek foulard-kendőt kötöttek nyakukra.

De óvatosságra és eszélyességre inti a mama is a fiatal (mert hisz a leány mindig fiatal) leányokat az ifju urakkal szemben. A háló manapság mindig ki van vetve. A „menyasszony“ szónak még ebben az influenzás világban is nagy hatása van, mert szó, a mi szó, fiatalaink nem igen akarnak házasodni, minthogy olyan furesa divat van, hogy sohasem a matrikulát vagy Amor abécéjét betűzgetik, hanem a papával alku-doznak a jövőre boldogság édes reményében. Nem esoda tehát, ha a mamák igen elhízott keblében is feltámad a nemesebb harag, hogy nem győzik szidni a kormányt, mért nem terjeszt be az agglegény adóra nézve törvényjavaslatot? Mi lesz akkor a magyar nemzetből, ha nem szaporodik? Soknak meg van mindene a fészkerakáshoz, mégis agglegény életet folytat pipászó mellett.

Óvatosság és eszélyesség!

De a fiatalok nem törődnek sem az orvossal, sem a mamával. Nem hiába mondta egy szellemes író, hogy a bál olyan légyott, hol egész világ szemelattára megülelhetik egymást a nélkül, hogy pirulniok kellene. Erzik és hallják egymás szive dobogását, melyet a goromba orvos influenzával fenyeget. Erzik egymás leheletét, mely az emelkedő mellekből a tüdőn keresztül felfelé tör. És megülelhetik egymást a nélkül, hogy tartaniok kellene a világ nyelvétől, mely már annyi boldogságnak lett a megrontója. Nem kell most orvos. Nem hallgat rájuk a tánczó pár. Hiszen most a halál is egyszerűen találná őket két élő kaszájával. Azt pedig bizonyosan nem meri tenni, már csak azért sem, mert azt a kis lányt a mama nem neki szánta. — Addig még az övé, míg karjában tartja. Addig még boldog, míg együtt andalognak a lassuban, míg együtt aprózhajják a esárdást.

Természetes, hogy a mamának nincs érke az ilyen iránt. Az ő szívet már elborította a megnövekedett hájrteleg. De öök, a kiknek tavasza most hozza első virágait, még tudnak boldogok lenni. A mamát elfogja a hideg számítás, őket a forró szerelem. — Gondolnak is ilyenkor óvatosságra. Arra gondolnak, bárcsak ez éjszaka egy egész életen keresztül tartana, hogy ugy tánczolhatnának át a másvilágra.

Ámde komoly az élet. Elmulik a bálók másora és nem marad egyéb az emlékezésnél, az üres zsebeknél és sok számlánál. A mama bosszankodik, a papa fejét vakarja, a kisasszony álmodozik.

De nem álmodoznak ám a honatyák daczára annak, hogy a mult héten és e hét elején a honvédelmi táca tárgyalásakor eleget tánczolt Fejérváry az ellenzék legjobb szónokainak karjai között. Az volt ám csak a karneval! Nem akarták a költségvetést elfogadni. Sok kifogást tettek a javaslat ellen, sőt egyes pontok egészen mellözve lettek. Kérdezték, hogy lesz-e magyar tisztképző-intézet? Fejérváry csak a vállalt vonta. Törvénybe kívánták iktatni, hogy a közös hadseregből távozó tiszték, kik a honvédségbe lépnek, tegyék le az esküt a magyar alkotmányra. Mózes szava elveszett a pusztában és Fejérváry bedugta

nos néger jellemvonás — biztos támasz híján beesik, öreges tekintet kölcsönöz az arcznak.

A mily keresetlen e természeti nép életszükséglete, ruházata, olyan életfoglalkozása is. Lakóhelye, természeti viszonyai, nevezetesen pedig klímája s az ettől függő flórája uralkák azt. Foglalkozásuk a baromtenyésztés körül összpontosul s ezt kvantitás tekintetében a képzeltető legnagyobb terjedelemben üzik. Egy-egy törzs marhaállományára a megszámlálhatatlanság felemlkedik. Apró falvak lakói, kik alig töltönek meg 20–50 kunyhót, 2000–5000 szarvasmarhával bírnak.

Ez a gazdagság 1882-ben a népre nem kis bajt hozott. Az expedíció kezdetét megelőző évben ugyanis egy hatalmas maruse-főnök — ugyanaz kítől a Zambezi átlépését kellett kieszközőlnöm — rátor a masukulumbu népre s nagymennyiségű nyáját elhajtott tőle. Ez a megérkezésünk előtt négy évvel történt esemény az expedíció sorsára döntő befolyással volt, még pedig épen nem a javára. Mikor ugyanis a nép híret vette volna érkezésünknek — bár az őket ért érzékeny veszteségnek mi már a nyomaival sem találkoztunk — visszaemlékezve a négy év előtti, szintén délfelől jött veszedelemre, első megrettenésében azt a nézetet táplálta felölünk, hogy mi nem vagyunk fehér emberek. „Azt nem hisszük — mondták — ezek vesztünkre törő marucok, kik egy varázsmondással fetherre festették be magukat, hogy rájuk ne ismerhessünk.“

És e balhit ellen harcolni köztük tartózkodásunk első órájától mint az utolsóig lehetetlen volt. Nem volt mód velők az

előtte fület. De azért a költségvetés természetesen minden változtatás nélkül el lett fogadva; daczára annak Fejérváry is belejuttot a magyarok erédójába, meg a litániájába. Az ellenzéki lapok azt mondják, hogy az ilyen nagy farsang után bizony jól teszi, ha hamut hint a fejére és megtartja a bőjtöt, ugy mint a plebános ur, a ki jőftben csak is szentelt kolbászt és sonkát eszik.

Azután következett a vallás- és közoktatásügyi miniszterium bugyellárisának tárgyalása, a mely eddigelé mindig rongyos volt és így nem esoda, ha Kossuth követőinek ez ellen is sok kifogás volt. Szóba jöttek a tanítási módszerek és tantervek, melyek még mindig elég hiányosak. No de Csáky mindent megígért és így a reménység emlőjének szopogatása mellett megszávták üres bugyellárisába a közös bankókat, a melyeket nem a bácskai hamisitók csináltak.

A farsangban az udvar is meglátogat bennünket, mint a magyar ember mondja, hogy „haza gyűn az király O felsége.“ Mert valóban csak nálunk van itthon. A várbán már fűtik a szobákat. Az igaz, hogy bálók nem lesznek, minthogy most lesz Rudolf halálának évfordulója és így nem akarják zavarni a szomorú emléket muzsika- és mulatsággal. — Mert szomorú farsangja volt tavaly a nemzetnek és a szomorú farsang bánatos emléke redukálja a magasra esigazott mulatási vágyakat. Azt mondja a biblia: Örvendjünk az örvendőkkel, szomorkodjunk a szomorkodókkal. És igaz marad e mondás öröké.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— Kaszinó-estély. A tegnap tartott kaszinó-estély is jól sikerült, fényes bizonyosságára annak, hogy közönségünknek még élénk emlékezetben vannak az előbből rendezett estélyek, a melyek oly sok, kellemes órát szereztek, elég szép számu közönség jelent meg ez alkalommal is a kaszinó termeiben, hogy résztvegyen a szórakozásban, melyet az estély érdekes műsora nyújtott. — A műsor egyik számát Mészáros Károly felolvasása képezte, ki „Emlékeim“ ezimű művét olvasta fel. A könnyed, csevegő munkát a közönség osztatlan figyelem- és élénk érdeklődéssel hallgatta s a végén meg is tapsolta. — A dalárda a vegyes kar által előadott „Fónóban“ és a férfi kar által énekel „Veterán-induló“ ezimű darabokkal működött közre. Nem újabban betanult darabok ezek. Hallottuk már mindkettőt az e hó 5-én tartott hangversenyen. De ez azért semmit sem vont le azok szépsége- és értékéből, mert ugy a darabok kedvessége, mint azoknak precíz előadása csak fokozta azok szépségét. — A műsor végeztével a közönség egy része jóízű társalgással szórakozott; a fiatalok pedig, farsangi jó kedvében felhasználván a kedvező alkalmat, vidám tánczra perdült. A közönség bizonyára ezen forró óhajással távozand a sikerült estélyről: a mielőbbi visszontlátásra!

igazságot elbitetni. Fanatizmusokon törött meg az expedíció földrajzi sikere.

Csakhamar be kellett látnom, hogy hiu képzeltetés volt abbéli reményem, miszerint ezen európaiat még soha nem látott nép szellemi fölényünk által elbűvölve, mint a béke követit tekintend bennünket. Igen, el voltunk bűvölve, de vesztünkre. Még orvosszereimet, a vadakat ritka kivétellel mindenütt nemesebb érzelmre, a hála gyümöleseit termő gondolkodásra hajtó orvosi gyógykezelésemet sem fogadták el. Mindenki egy bizonyos elbűvöltetésről tartott s miután én csak haladtam előre: életemre törtek. Pedig azon pillanattól kezdve, hogy gyógyíthatlan bizalmatlanságuk okát megtudtam, beláttam azt is, hogy ez oly akadály az előrehaladásban, mit e sötét babonasság által vezetett népben le nem győzhetek, mi miatt e vad nép közt az expedíciónak szükséges tekintélyt nem szerezhetem meg. De hát az elért eredmények után nem tudtam magam rászanni a visszatérésre, pedig intő jelül szolgálhatott volna annak a 20 feketének magatartása is, kiket annak idején és helyén az egész ut tartamára sikerült szerződtetni. Napról-napra félénkebbek, gyávabbak lettek az ellennel szemben, kik pedig mindig fenyegetőbben léptek fel. Csak természetes következménye volt szolgálom poltronságának, hogy mikor Kasengához értünk egy éjjel közülök 19 megszökött.

Szavakkal le nem írható helyzetbe jutottunk. Nőm és még élő három európai társammal egy régen tartogatott boszútól remegő vad nép között!

S még hozzá a feltevésük tévességéről már a prióri meg nem győzhető vadak-

Az influenza Léván nagy erővel lépett fel a lefolyt héten. Alig akad család, melyet elkerült volna. Az iskolák növendékei közül sokan tustestek már a bajon, de még mindig oly tetemes a beteg tanulók száma, hogy a kath. leányiskolában e hó 26-ig az előadásokat be kellett szüntetni. Sajátságos, hogy a baj majd minden betegnél más-más alakban mutatkozik. Egyesek csak gyöngye bágyadtságot éreznek, míg másoknál nagy fájdalmakat idéz elő. Az influenzából kifolyólag — mint sajnálatos halljuk — néhány haláleset is fordult elő. Az orvosok tapasztalatai szerint a visszaesések szoktak súlyosabb bajt okozni; azért óvakodjunk mindenki, hogy elhamarkodva és mielőtt teljesen felépült volna, a szobát el ne hagyja, nehogy újabb rohannak tegye ki magát.

A képviselőház kedden fejezte be a honvédelmi tárcza költségvetését s másnap a közoktatási tárczára került a sor, mely alkalommal Csáky Albin gróf, közoktatásiügyi miniszter, elmondotta programbeszédét, melyben közoktatásügyünk minden részére kiterjeszkedett s előadta terveit. A program, melyet egyes részeiben még az ellenzék is nagy tetszéssel fogadott, — igen sok és üdvös intézkedést czéloz, a melyeknek keresztülvitele közoktatásügyünk eddig súlyosan érzett hiányait nagy részben orvosolni fogja.

Dr. Versényi György, az ifjabb írói nemzedék egyik kiváló tagja, a körmozgató magyar egyesület derék titkára, áll. főreálisk. tanár, előfizetést hirdet újabb költeményeire. Ugy a közönség szíves érdeklődéssel, mint a sajtó elismeréssel fogadta már az eddig megjelent három verskötetet is: a Havasi rózsák című szerelmi dalokat, Képek könyv című humorisztikus költeményeit s Költemények címűek ezimen tavaly közzétett füzetét. Most új kötetekkel jelenik meg, melynek címe: **Ujabb költemények**. Lyrai költemények, természeti képek, balladák, tréfás rajzok, hazafias énekek lesznek benne, főleg pedig sokszínűen tárul fel az erdő költészete. Előfizetési ár 1 frt, a bekezdés határideje február 15. A kötet huszvétra jelenik meg. E kötetből közülük mutatványul mai számunkban a „Mikulás” című esimes, kis költői rajzot. A legmelegebben ajánljuk a költő újabb vállalatát is kedves olvasóink szíves figyelmébe.

Holub Emil Ar-Maróthon. A bars megyei casino egylet — mint értesülünk — e hó 30-án, saját helyiségei nagy termében, dr. Holub Emil, afrikai utazó közreműködésével estélyt rendez. Holub felolvasását társas-vacsora fogja követni. Helyárak: ülőhely az 1. és 2. sorban 1 frt 50 kr.; a többi sorokban 1 frt; állóhely 60 kr. Az estély kezdete 7¹/₂ órákor.

Az influenza Ar-Maróthon — mint levelezőnk írja — nagyon erős gyökeret vert; szenved abban a lakosság nagy része. A leányiskolát kénytelenek voltak bezárni, mert a tanítónők az igazgatóval együtt abban szenvednek. Nagy láz, fejfájás, hányás, gyomorgörcs és bágyadtság az egész testben, — ezek gyötrik a beteget 3—8 napon keresztül.

Tüzlőtő-egyleti bál. A lévai önkéntes tüzlőtő-egylet — régi szokásához híven — az idén is megtartja farsangi bálját, mely minden évben egyike a leglátogatottabb

és legkedélyesebb multságainknak. A zártkörű táncmultság, melynek tiszta jövedelme szerelvények beszerzésére lesz fordítva, jövő hó 16-án tartatik. Kezdeté est 8 órákor. — Belépti díj: személyenként 80 kr.

Gyászír. — Gólián György, ügyvéd, Barsvármegyének bizottsági tagja, e hó 13-án, hosszas szenvedés után, 79 éves korában elhunyt Kis-Endréden. A boldogult halála felett mélyen sújtott özvegye és leánya kesereg, kiknek fájdalmában osztoznak az elhunytak barátai és ismerősei is, a kik öszinte részvételt vettek körül a derék, öreg ur ravatalát. — Áldás és béke legyen porain! — A bánatos özvegy a következő gyászjelentést adta ki: „Öz. Gólián György, szül. vönöczkei Jankó Etelek a saját és leánya Jolán nevében szomorodott szívvel jelenti főnön szörzetett jó férje, illetve atyjának: Gólián György, hites ügyvéd, Bars megye törv. b. tagjának élete 79-ik évében, f. hó 13-án, éjjeli 11 órákor hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 15-én délelőtt 10 órákor az ág. hitv. szertartása mellett a kis-endrédi sírkertbe fognak örök nyugalomba helyeztetni. Kis Endred, 1890. január 14-én. Béke lengjen hamvai felett!”

Kinevezés. Foltin János, városunk szülötte, mint értesülünk, e napokban perenzelvi plébánossá nevezetett ki.

Magyar ügyvéd halála Amerikában. Az „Amerikai Nemzetör” mely részvételt ir Malocsay Ferencz, new-yorki ügyvéd, ki egyetlen magyar ügyvéd volt Amerikában és e hó 3-án 57 éves korában elhunyt. Malocsay halála minket, barsiakat, közelebből érdekel, mert, az idézett lap szerint, barsvármegyei származású volt. Mint fiatal deák Guyon alatt részt vett a nagyszombati csatában. A szabadságharc lezajlása után Amerikába költözött, hol eleinte mint napzsámoló kereste kenyerét, majd szíjgyártó mesterséget tanult, aztán tanító volt s mint ilyen látogatta az egyetemet s ügyvédi oklevelet szerzett. Mint ügyvéd pontossága s ritka becsületessége miatt igen nagy tiszteletben állott. Halála nagy veszteség az új világban lakó honfitársainkra, kiknek meleg pártfogója és őszinte tanácsadója volt. Özvegye és hat kiskorú gyermeke siratja a derék férfit.

A lévai kath. legényegyesület tagjai által f. hó 19-én rendezett táncmultság a farsangi szezon legsikerültebbjeinek egyike volt s így minden tekintetben megfelelt a hozzája kötött várakozásnak. Jelen volt a város iparososztályának színe, java s az intelligencia számos tagja és sok vidéki. A válogatott közönség úgy érezte magát, mint valami vidám, családi körben s Lakatos Sándor zenéje mellett jó kedvvel aprózta a csárdást. A szünóra alatt kedélyes asztaloknál egybegyűlt közönség közepett Jaross Ferencz egyesületi alelnök kezdte meg a tósztozást, Bathy László egyesületi elnök, a lévai közönség, — mint az egylet felvirágzásának kiváló tényezői — és az egyesület tagjainak egészségére ürvívén poharát, mire az elnök ékes szavakban válaszolt elnöktársának, köszönetet mondván a fáradozásért, melyet a haladás érdekében kifejtett. A négyeseket 30 pár táncolta. A

kal csak alig tudtuk magunkat megértetni. Nem sok vigasztalásul szolgált az a negyven szó, melyet még a tolmácsolás körül használt szolgák megszökése előtt tanultam meg a bennszülöttek nyelvéből, mely szegényes, természetesen a legszükségesebbekre vonatkozó nyelvkincsessel csak épen hogy megértethetem magamat a bizalmatlan néppel.

De a vadak nem sokáig maradtak a pusztábizalmatlanságnál. Mindenképen szálla voltam a szemökben.

Már másnap, hogy galád feketém megszöktek, látható előkészületeket tettek a harszi támadásra, de más oldalról látva éberségünket, melylyel minden lépésüket kísérjük, ismét lecsillapultak. E szünetet siettem felhasználni, hogy a Luenge folyóig teherhordókat kapjak gondolva, hogy a négy év előtti betörés által jobban megkímélve maradt tulsó partiaknál sorsunk jobbra fordul.

Az alkudozásnál a legnagyobb vigyázatot kellett kifejteni. Ugyanis tudomásomra esett, hogy a vadak életemre leselkednek s alattomos tervöket a lármas alkudozás közben akarják végrehajtani. Ez időponttól kezdve óvatosság miatt fegyvereink használatának fenyegetésével tiltottam meg, hogy egyszerre öt emberről több jöhessen a lárák által alkotott táborunkba. Fegyvertelen nők és gyermekeknek azonban természetesen szintén bizonyos korlátolt számig ezentul is szabad látogatást hagyunk fenn. Mert a teherhordók felfogadása körül kifejtett alkudozás eddigi utunk alatt is sok körültekintést igényelt, — annál inkább résen kellett most lennünk. A teherhordók felfogadása így történt.

Ha valahová jöttünk s új legénységről kellett gondoskodni, akkor a megfelelő mennyiségű árukészletet — amivel a fizetést teljesítettük, még pedig rendszeren előzetesen — összeszedtük s azzal elhagytva táborunkat, a rakományt egy tágas téren a földre tettük. Mire nagy hirtelenséggel visszahúzódtunk a táborba, hogy fegyvereinkkel az esetleges támadás ellen megvédehessük magunkat, már 150—200 bennszülött gomolygott a kirakott portéka körül, iszonyatos lármát ütve örvendezésükkel. A kik ilyen uton fizetéshez jutottak, azok a szolgálatot elvállalták.

Megtörtént azonban, hogy örömrivalgásukban, se látva se hallva, a kitett portékát a gyermekek s asszonyok orruk előtt lopkodták el. Ilyenkor az üres lárákat egész dühvel dobálták a megsalódottak a táborba. Nekünk persze másodsor is ismételni kellett a kár mellett a fizetésnek eme époly veszélyes, mint eredeti módját.

Ismerve a masukulumbuknak rablástól s vérengzéstől épen nem ítőző természetét, hasonló jelenetek elkerülése végett a teherhordók számát náluk a lehető legesekélyebbre redukáltuk. Különben arra maguk sem örömet vállalkoztak, mert még ugyanaz nap mindig vissza kellett térniök. Más főnök falujában egy idegen sem mert meghálalni. Így a marakodás náluk mindennap ismétlődött, mert az egyértelmű volt a szolgák felváltásával. Különösen heves jeleneteknek akkor voltunk szemtanúi, ha a teherhordók közt esetleg két falu legényei kerültek együvé. Ilyenkor a tettelegesség valódi vérengzéssé fajult s mivel kapzsiságuk arra ragadta őket, hogy a kirakott portékán kívül a tábor falait képező teli

multságának csak a közeledő szürkület vett véget. Jelenvoltak: asszonyok: Borcsányi Viktorné, Bozóky Istvánné, Csernák Izidorné, Fekete Jánosné, Halupka Jánosné, Hajer Vilmosné, Lovas Antalné, Lovas Jánosné, Mosonyi Ferenczné, Novák Mihályné, Nyiredy Gyuláné, Opecska Ferenczné, Podhragay Károlyné, Szepeszy Lászlóné, Vankai Pálné, Zvara Pálné. — Leányok: Agárdy Etelek, Ákossy Rézi, Boldis Mariska, Borcsányi Eszti, Bozóky Ilon, Fekete Nina, Hajer Irén és Irma, Kalecz Anna, Korpás Eszti, Király Paula, Lovas Anna, Lovas Julcsa és Mili, Molnár Eszti, Mosonyi Irma, Nagy Mari, Novák Ágnes, Nyiredy Vilma, Opecska Vilma, Podhragay Helén, Repiczky Mariska, Svarba Anna, Szladki Ilon, Uhlarik Erzsike, Varannay Erzsike és Juliska, Vankai Ilon, Zvara Juliska és Mariska.

Halva találtak. Aranyos-Maróthon e hó 23-án reggel Szilányi Lajos telekkönyvezető szolgáját a városon keresztül folyó kis Zsitvában halva találták. — A cselédleány vizért ment oda reggel fel hét órákor és igen valószínű, hogy betegség talán — eskőr — következtében beleesett a csekély medrű patakba és ott lelte halálát.

RÖVID HIREK. — **A regéle-megváltás** ügyében a pénzügyi hatóságok 9500 községben jutottak megegyezésre a tulajdonosokkal és csak 3100 községben lesz szükség a miniszter döntő szavára. — **Nyáriás zivatar** volt a hétt elején Zágráb környékén, dörgéssel és villámlással; a város közelében a villám le is csapott egy fába. — **A péterfillérek** tavaly 4 millió franknyi összegben folytak be. — **A népszámlálás.** Baross, kereskedelmi miniszter, legközelebb törvényjavaslatot fog betérjeszteni a f. évi decz 31-én megejtendő népszámlálásról. — **A hercegprímás** a nagy-sároú iskolának 63 frtot adományozott. — **Érsekvároott** mozgalom indult meg egy földmives iskola felállítására céljából. — **Budapesten** e héten három hitelszövetkezetet ugrasztottak szét, melyek sok hiszékeny embert rutul megcsaltak. — **Pozsonyban** Palkovics nevű hírlapíró először imádotjtára, Streicher Lujza színésznőre, azután magára lött. Palkovics meghalt, a nő pedig küzd a halállal. — **Székesfehérvárott** még ez évben hozzá fognak az országos tébolyda építéséhez, mely a tudomány legcélszerűbb igényei szerint fog épülni. — **A vetések**, melyekről az idő enyhébbre fordultával a hó nagyobbbrést elolvadt s így takaró nélkül állanak, a Duna balpartján hibátlanul telelek, szép, zöld, egészséges színiük. — **Drágább lesz az üveg.** Ausztria-Magyarország üvegyárai Bécsben kartelt kötöttek, melynek értelmében az üveg árát 30 százalékkal felemelték.

APROSÁGOK.

— Rovatvezető Z u h a n y. —
Egy leány farsangi miatyánkja. Fialtságunk, ki vagy Léván, érdemtelenség ki a te neved; jöjjön el a te jó kedved; legyen meg a te udvarlasi hajlamod, miképen a bálteremben, azonképen a jéppályán is. Add meg nekünk a mi jourfix-einket és táncolj velünk oly szívesen, mint mi tánczolunk a blazirtságot affektálókkal is. És ne hagyj minket petrosztyemé! árulni, de szabadíts meg az egyhangúságtól; mert tiéd a tetterő, az akarat és az udvarlás kötelezettsége most és mindörökké. Amen.

Nem botanikus. X. urf. Y. kisasszonyhoz ment vízbe, ki éppen a folyosó: bibelődött virá-

ládákat is fessegetni kezdtek, kellellenül bár, de közibük kellett keverednünk, még ha életünket kockáztattuk is ezáltal.

Egy ily esetet épen Kasengánál feleségem élt át. A felfogadandók széthurcolva a naturálékban elibük rakott bérdíjat, annak töredékét lábai elé dobálták, keveslő s ócsárló kifejezések hallatása mellett többet s jobbat követeltek. A körülte tolongók nem engedték szóhoz jutni, hogy utánam kiált-hasson. De lélekjelenléte nem hagyja el. Ösztönszerűleg megismétli azt a komikus jelenetet, mit korábban magam is megeselekedtem. A legjobban garabonciáskodót hirtelen pofon teremti s ime a hatás nem marad el. A gyöngye női kéz által megszegyenített erős férfi s vele tomboló társai alázkodva hagyták el a teret.

(Folyt. köv.)

Gondolatok.

Ha reményeink árbozca eltörrik, ugy életünk nem egyéb sivár pusztaságnál.

* * *

A tudomány kincsesház, melyet minél inkább kimerítünk, annál inkább epedünk utána.

* * *

Minő az asszony, olyan az ezet.

* * *

Jobb a száraz kenyér békében, mint a hizlalt borju perpatvarban.

* * *

Minden szívnek vannak vágyai.

* * *

A nők azt szeretik legjobban, a ki legjobban ámitja őket.

gaival. Ünneplés után így kiált fel az urfi: — Á-a, kisasszony botanikus! — Kisasszony: Nem, kérem, én katolikus vagyok!

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. Köszönet-nyilvánítás.

A lévai kath. legényegyesület által f. hó 19-én rendezett táncmultság alkalmával felülfizettek: N. N. 4 frt, Lovas Antal 1 frt 40 kr, Holló Sándor, Levatic Gusztáv, Kobzy János és Kónya József 1 frt 20 — 1 frt 20 kr, Sch. R. 1 frt, Haier Vilmos 80 kr, Novák Mihály és Borcsányi Viktor 60—60 kr, Vankai Pálné, Jó Sámuel, Nyiredy Gyula és Podhragay Károly 40—40 kr, és többen 20—20 kr; összesen 16 frt 60 kr. Fogadják a nemesleltű adakozók az egyesület halás köszönetét.

Belépti díjakból befolyt 87 frt, az összes jövedelem tehát 103 frt 60 kr., — ebből levonva 71 frt 7 kr, költséget, marad tiszta jövedelem: 32 frt 53 kr.

Elmulasztatlan kötelességem ezuttal köszönetet mondani Belcsák László ur képviseletében a vivő- és tornaegyletnek a készséggel átengedett terem-diszletekért, és Kersék János urnak a táncrendezés körüli szíves fáradozásáért.

Léva, 1890. január 26-án.

Bathy László,

a lévai kath. legényegyl. elnöke.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Rendkívüli irodalmi sikereket arat a „Magyar Szemle” ezen Budapesten megjelenő kiténő szépirodalmi hetilap. A közönség tetszése kísér e lap reformált működését; nemrég kitűzött pályázataira pedig ötvennél több pályamű érkezett, melyek közt több igen becses munka van. Ajánljuk e derék szépirodalmi s kritikai hetilapot olvasóink becses figyelmébe. A „Magyar Szemle” kiadóhivatala (Budapest, új-utca 14.) kívánatra szívesen küld ingyen és bérmentve mutatvány-számokat.

Közérdekű közlemény.

Hogy mily tehetetlen a gyógykezelés a vesebajokkal szemben, az sokszorosan bizonyult és hirneves tudósok által elismert tény. Népek ezrei halnak el évente e betegségben, miután ez ellen speciális orvosságot eddig nem ismertek.

Igen fontos, ennél fogva a figyelmet Warner Safe Cure-jára fordítani, mely oly szernek bizonyult, a mely a vesebajt, ezen veszedelmes és pusztító betegséget, gyökeresen kigyógyítja.

Pissenberger Flórián ur Szombathelyről írja: Halás kötelességtől indítva érzem magam, mindazon embertársannak, ki elég szerencsétlen — mint én valék — vese-és májbjában szenvedni, a figyelmet Warner Safe Curera felhívni, miután felgyógyulást ennek a szernek köszönhetem.

Egy teljes évig szenvedtem a fent említett betegségben, a melyhez még vízkórság is járult. Minden orvosi gyógykezelés eredménytelen maradt, mig nem illetékes helyről a Warner S. C. ajánlottak.

Minden ilyen bajban szenvedőnek ajánlom, ne késsék e nemes universalis szert alkalmazni.

Továbbá Csaszner J. hajóskapitány ur Ujpestről írja: Warner S. Curé-t vesebaj ellen a legjobb sikerrel használtam és mindenkinek ajánlhatom.

Warner Safe Cure, üvegenként 2 forintért kapható az ösmert gyógytárakban. — Főraktár Pozsonyban Salvator és Budapesten Török József féle gyógyszertárban.

Szerkesztői-üzenetek.

S. V-nek. Léván. Nem közölhető. — B. Gy-nak Az eredeti sokkal jobb; pivátollal nem kell ékeskedni. S. F-nek. A legközelebb sorát keritjük.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 8 frt — kr, 8 frt 20 kr. Kétszeres 6 frt 50 kr, 7 frt 20 kr. Róz 7 frt. — kr. 7 frt 50 kr. Arpa 7 frt. — kr. 8 frt 50 kr. Zab 7 frt — kr. 7 frt 60 kr. Kukoricza 5 frt 30 kr. 5 frt 60 kr. Bab 6 frt — kr, 6 frt. 50 kr. Lencse 7 frt — 7 frt 50 kr. Köles 4 frt. — kr. 4 frt 50 kr.

Nyilttér. *)

I.

Seiden-Grenadines, schwarz u. farbig (auch alle lichtfarben) 95 kr. bis fl. 9.25 per Meter (in 18 Qual.) versendet robenweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe 10kr. Porto.

II.

Haas Zsigmond, jog- és államtudományi tudor, ügyvédi irodáját helyben, a Toldy-féle házban megnyitotta. Léva, 1890. január 25-én.

III.

Kiadó lakás.

A szappanos-utczában levő Nyitray László-féle ház, három szoba, konyha- és mellékhelyiségekkel kiadó. — Bővebbet Pólya Pál urnál, Nyitray Ferencz ur házában.

Léva, 1890. január 18-án.

*)E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget — a szerk.

Hirdetmény.

Nagy-Salló mezővárosában a városi italmérségi jog február 9-én délelőtt árverés útján bérbe adatik, a feltételek felvilágosításával az albernök-ség készséggel szolgál.

Nagy-Salló, 1890. jan. 20.

A nagy-sallói regale albernökség.

2477. 1889. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újbányai kir. bíróság 2477/89. sz. végzése által Hossz Skarba Hermin és társai javára Foltán József ellen 109 ftt tölke, s eddig összesen 28 ftt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával birólag foglalt és 314 ftra becsült lovak, szarvasmarha, szóna, árpa, szalma-takarmány és szekerből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 2385/89. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pilán leendő eszközlésére 1890 ik év január 29 ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozóknak ezennel oly megjegyzéssel hivatauk meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron által is eladotni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Újbányán, 1889. január 11.

Bátori Ferenc, kir. bírósági kiküldött.

2. 1890. község.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyző közhírré teszi, hogy néhai Zsizsman Lajos volt alsó-péli plebános hagyatékához tartozó ingók, -- u. m. szóba-butorok, könyvtár, gazdasági eszközök, marhák és gabonamenny, hintó, ó- és új borok Alsó-Pél községben f. évi február 3-án d. e. 9 órakor kezdődő árverésen készpénz-fizetés mellett a legtöbbet ígérőknek eladotni fognak.

Léván, 1890. január 24.

Belcsák László, kir. közjegyző.

Fix fizetést

és províziót adok azoknak, kik törvény által engedélyezett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladását közvetíteni hajlandók. Ajánlatok "Fixum" jel alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Minek Pestye? Minek Bécsbe? mikor nálam minden elő-pénz nélkül 50 krajczáros részletfizetésre HOWE-, ANGER-, SINGER-, WILSON-VEHLEK-Varpogépeket

5 évi jótállás mellett kaphatnak. Családi ezüstkra 5 évi jótállás mellett Singer-gépeket. Két ajánlat 3/5 frtért. Használt gépek becsérté-tenek, vagy igazítottatnak jutányos áron. Géptűk, részek és csomák rakhatók. FISCHER MIKSA kereskedése Léván.

G y o m o r s ó.

Schamuann Gyula

vidéki gyógyszerész Stockerauban

emésztési zavaroknál és gyomor bajok ellen vek óta kipróbált étrendi szer.

Kapható az osztrák magyar monarchia minden jönevű gyógyszer-tárában.

Egy doboz ára 75 kr.

Postaszétküldés legkevesebb két doboz vételénél utánvéttel.

Főraktár: SCHAUMANN GYULA

vidéki gyógyszer-tára Stockerauban.

Gyógyászati szaklapok véleményei e gyomorsó értékéről.

Wiener Medicinische Wochenschrift (Bécsi gyógyászati hetilap) 1878. 15. szám. A Schamuann Gyula ur stockeraui gyógyszer-tárából való gyomorsó egy oly szer, mely emésztési zavaroknál, a gyomor gyengeségénél annak hurutjánál, vagy chez való fajlamknál étvágytalanságnál stb. igen jó hatással bír és nemcsak étrendi s minden étkezésnél használandó, hanem leginkább gyógyászati szernek kell azt tekinteni. Annak összetétele, melyekben a legjobban kipróbált anyagok, köztük olyanok, melyeknek nagyszerű hatása csak a legújabb korban lett köztudomású -- képviselve vannak, érthetővé teszi ama jó sikereket melyek annak alkalmazása által elértetnek. És mindenki, aki tudja, hogy éppen az emésztési zavarok mennyire befolyásolják az ember egészségi állapotát és mennyire lefogyasztják az egész testalkatot, el fogja ismeri egy ily szer fontosságát.

Wiener Medicinische Blätter (Bécsi gyógyászati lapok) 1878. 22. szám. „A stoc eraui vidéki gyógyszer-tár tulajdonosa Schamuann Gyula gyógyszerész által készített gyomorsó különösen idült gyomorrhurutnál jön észszerűen alkalmazásba. Leginkább azon előnyvel bír az egyéb roszt emésztésknél használt szerek föltt hogy, könnyen élvezhető és hosszabb ideig vehető a nélkül, hogy ártana. Különösen roszt emésztéssel bíró egyének részére ajánlatos.

Tudomásul: Megbízható vevőim és elárúsítóm tudomra adták, hogy itt ott a konkurrensok, akiknek fogalmuk sincs a gyomorsó összetételéről, minden érték nélküli szereket készítenek és az enyéimhez hasonló dobozokban elárúsítják, amivel is kérem arra ügyelni, hogy a dobozokon az én aláírásom látható legyen. Schamuann Gyula.

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

Óvás! A valódi Máriazelli gyomo. cseppek sok féleképen utánoztatnak s hamisítatnak, ezért valódiak gyanánt csak azok rogadtassanak el melyek üvege. egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellékelt használati utasítás az is fel van tüntetve, hogy az Kremzierben, Guz k H. könyvnyomtatásban nyomtatották.

Máriazelli Labdacsok

Kremzieri gyógyszerész név alá írására, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy teleres 6 dobozzal 1 ft. A pénz előleges beküldése után, 1 teleres 1 ft. 20 Kr., 2 teleres 2 ft. 20 Kr., 3 teleres 3 ft. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik m g. A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacsok nem titkos szerek, a gyógyító anyagoknak összetétele minden használati utasításban fel van ró olva. A Máriazelli gyomors. ppek. s Máriazelli labdacsok kaphatók

Kétszáz forint

havonkénti

biztos kereset tőke és koczkáztatás nélkül

ajánlunk solid egyéneknek, kik a törvényesen engedélyezett sorsjegyek és értékpapírok elalásával foglalkozni akarnak. -- Ajánlatok

PILTZER LAJOS ÉS TÁRSA

bankház

Budapest, Christóftér 6. sz.

A KI NEM TUDJA,

hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik felelne meg leginkább betegségeknek, az kérje azonnal levelező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcseben, a képekkel ellátott "A Betegbarát" című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálaíratok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkiadást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár, Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsok ezeket egyetemes labdacsok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacsok csodás hatásukat fényesen bebizonyították.

Evtizedek óta ezen labdacsok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendel azt s alig akad család, melyben ezen kitűnő háziszorból ne volna egy kis készlet.

1 doboz 15 labdacsossal 21 kr.; 1 teleres 6 dobozzal 1 ft 5 kr., bérmentelen utánvét mellett megküldéssel 1 ft 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 teleres labdacs 1 ft 25 kr., 2 teleres 2 ft 30 kr., 3 teleres 3 ft 35 kr., 4 teleres 4 ft 40 kr., 5 teleres 5 ft 2) kr., 10 teleres 9 ft 20 kr. (1 teleresnél kevesebb nem küldetik.)

Kéretik határozottan Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható PSERHOFER J. névalírással legyen látva és pedig veres nyomásban.

Fagy-balszam, PSERHOFER J.-től 1 tégely 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny utifü-nedv, hurat, rekeltség, güres-köhögés stb. ellen. 1 I palack 50 kr

Amerikai köszvény-kenőcs 1 ft 20 kr. Egy doboz ára 50 kr, bérmentes megküldéssel 75 kr.

Por lábizzadás ellen 1 üveges 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Golyva-balszam, 1 üveges 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Elet-essencia (prágai cseppek), mg-romlott gyomor, roszt emésztés ellen. Egy üveg cse 22 kr.

Angol csodabalszam, 1 üveggel 50 kr., 1 kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés stb. ellen 1 dobozzal 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, PSERHOFER J.-től a legjobb haj-növesztő szer, 1 szalercse 2 ft.

Egyetemes tapasz, STEUDEL tanártól sebek ellen jónak bizonyult háziszor. Egy tégely 50 kr., bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-tól. Kitűnő háziszor megzavart emésztés minden következményei ellen. 1 csomag ára 1 ft.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdetett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik s minden esetleg raktáron nem levő ezékk kívánatra pontosan s legjutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legzélszerűbben nostautalvány mellett), a viteldij sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

A londoni, párizsi, müncheni, hamburgi, bécsi, badeni jockey-club elismerő irataival kiűntettek. Az 1886-iki czernovitz országos kiállításán díszokmány, 1885-86 iki bécsi kutyakiállításán első osztályu okmány; a bécsi es. kir. mezőgazdasági egylet VI. sz. korszaltálya (a lótenyésztés) különös elismerése 1879 és 85-ben.

Kvizda es. kir. sz. üditő nedve.

Mosóviz lovak részére.

Erősítésül szolgál nagyobb fárasztások előtt és után, főzomádások az inak és izmok feszességénél stb 1 üveggel 1 ft 40 kr.

Kwizda korneuburgi marhapora

lovak, szarvasmarha és juhok számára; jelesnek bizonyult rendszeres adagolás mellett sok évi tapasztalás szerint mint állat-táppor étvágyhiány, vérteljes esetében s a tej javítására stb. Nagy doboz ára 70 kr., kis doboz 35 kr.

Kwizda szemvize, 1 üveggel 80 kr.

Kwizda Blistere, 1 tégely 3 ft o. á.

Kwizda mirigy és tügykenőcs, 1 tégely-lyel 1 ft.

Kwizda pók tinetürája lovaknak, 1 üveggel 1 ft 50 kr.

Kwizda gyógypora baromfi számára, 1 csomag 50 kr.

Kwizda lópatkó-kenőcse, érdes és töredezett paták ellen, 1 szalercse 1 ft 25.

Kwizda kutya-labdacsai, 1 dobozzal 1 ft.

Kwizda körömpora, 1 üveggel 70 kr.

Kwizda görespiralái lovak és szarvasmarhák számára, 1 pléhszalercse, 15 dr. pilulát tartalmazva, 1 ft 60 kr., 1 karton, 5 db. pilulát tartalmazva, 60 kr.

Kwizda erőtápláléka lovak és szarvasmarhák számára. Ládkában 6 ft és 3 ft és csomagokban á 30 kr.

Fent említett szerek valódi minőségben a legtöbb gyógyszer-tárban az összes nagyobb anyagkereskedésekben kaphaték. -- Tüvelések kikerülése végett kéretik a közönség, hogy a vevésnél kizárólag Kwizda készítményeit kérje és a fentebbi védjegyre figyeljen.

KWIZDA köszvényfolyadéká rég kipróbált háziszor.

Ára 1 ft. Csakis az ide mellékelt védjeggyel valódi.

Naponkint postaszétküldés a föletét: Kwizda Ferencz János, es. k. osztrák- és románudvari szállító, kerületi gyógyszer-tára által Korneuburgban Bécs mellett, Főraktár Magyarországi részére Török József gyógyszerésznél Budapesten.